

Jaarverslag *ramfoundation* 2014

0 Voorwoord.....	p2
1 Programma vanaf 2013.....	p3
1.1 Visie.....	p3
2 Locatie.....	p4
2.1 Talent Room.....	p4
2.2 Videoroom.....	p4
2.3 The Safe.....	p5
2.4 The Wall.....	p5
2.5 Bookspace.....	p6
2.6 Main Room.....	p6
3 Publieksbereik.....	p10
4 Organisatie.....	p12
5 Financiën.....	p13

0 Voorwoord

2014 was het eerste volledige jaar dat de *ramfoundation* op de mooie, gesponsorde locatie aan de Van Vollenhovenstraat gevestigd was. Het prachtige programma dat door drie hardwerkende dames werd neergezet had regelmatig een museale uitstraling. De openingen werden druk bezocht, waarbij de vaste kring van bezoekers zich telkens uitbreidde met nieuwe fans uit verschillende disciplines en leeftijdscategorieën. Ruim 3.000 mensen bezochten in 2014 de tentoonstellingen.

In 2014 is het aantal vrienden gegroeid naar 34 personen en wordt de *ramfoundation* door 9 zogenaamde r'ambassadeurs met raad en daad bijgestaan.

Ook is in dit jaar gestart met het initiatief TRY ART!, dat voor de uitwerking van de pilot financieel werd ondersteund door het Mondriaan Fonds. TRY ART! is een initiatief om kleine groepen mensen, die in kunst zijn geïnteresseerd, te ondersteunen vanuit *ramfoundation* om gezamenlijk een collectie aan te leggen. Dit, van oorsprong, Engelse idee is door de *ramfoundation* vertaald naar de Nederlandse situatie, hierbij ondersteund, om niet, door advocatenkantoor Loyens & Loeff. In de komende jaren zal dit initiatief verder worden uitgewerkt.

ramfoundation blijft in haar programmering zoeken naar verbinding met Rotterdamse partners, evenementen en activiteiten om het culturele leven in de stad te verrijken. Dat is ook het uitgangspunt van de stichting in de komende jaren.

Diana A. Wind

bestuursvoorzitter

1 Programma: Onderzoek. Ontwikkeling. Ontmoeting

Na een periode van heroriëntatie en een verhuizing is *ramfoundation* in 2013 een nieuwe weg ingeslagen met in achtneming van haar sterke punten te weten: samenwerkingsverbanden, een groot netwerk en jarenlange tentoonstellingservaring. In 2014 is op dit pad verder gegaan.

Het programma voor de periode 2013- 2016 kenmerkt zich door de drie O's: Onderzoek, Ontwikkeling en Ontmoeting. Daarbij ligt de nadruk op inhoudelijke/artistische kwaliteit, crossovers tussen disciplines en het ondersteunen van talent. In 2014 is middels presentaties en debatten en het stimuleren van nieuwe producties hieraan invulling gegeven. Met deze activiteiten is getracht zichtbaar te maken waar het onderzoek van hedendaagse (inter) nationaal gerenommeerde, mid-career en startende kunstenaars zich op richt. Door projecten van diverse disciplines en media naast elkaar te presenteren - en soms te laten overlappen - ontstaan er verrassende wisselwerkingen en nieuwe inzichten. Dit biedt kunstenaars een nieuwe context voor hun werk en bezoekers een interessante reflectie op de actualiteit. Daarbij is het begrip kunstenaar voor *ramfoundation* breed: kunstenaars uit allerlei disciplines die op het grensvlak van de beeldende kunst werken. *ramfoundation* wil een belangrijke ontmoetings- en uitwisselingsplek zijn waar uiteenlopende doelgroepen, waar generaties elkaar ontmoeten en van elkaar leren. Deze wisselwerking tussen generaties is van belang voor het begrijpen en construeren van de recente kunstenaarshistorie als actuele context voor de kunst van vandaag. Met haar nieuwe programma doet *ramfoundation* tevens onderzoek naar het kunstenaarschap in de huidige maatschappij. Daarnaast stimuleert zij kunstenaars in hun ondernemerschap.

De signatuur van *ramfoundation* in het kort:

- Ontwikkeling, Onderzoek, Ontmoeting
- Crossovers tussen disciplines
- Jonge kunst van kunstenaars van alle leeftijden
- Kunstenaarshistorie ipv kunsthistorie
- (Inter)nationaal
- Ondernemerschap
- Maatschappij

1.1 Visie

Sinds de jaren 80 kent de beeldende kunstwereld het fenomeen 'curator' en 'curated shows', ontstaan in Amerika onder invloed van marketing en branding. Hierdoor werd beeldende kunst voor grote groepen mensen aantrekkelijk/toegankelijk gemaakt en werd de kunstcriticus als intermediair tussen kunstenaar en publiek steeds minder belangrijk. Bovengenoemd doel is bereikt. Het aantal mensen dat tegenwoordig in kunst is geïnteresseerd is enorm toegenomen. Tegelijkertijd hebben zogenaamde *blockbusters* de beeldende kunst tot consumptieartikel gemaakt en is het belang van individuele kunstenaars voor de samenleving minder evident geworden, getuige de recente omvangrijke bezuinigingen. Met haar programma probeert *ramfoundation* kunstenaars weer zelf aan het woord te laten, bijvoorbeeld door te tonen waar hun onderzoek zich op richt en welke thema's er bij hen spelen.

2 Locatie

De ruimtes van *ramfoundation* (330 m²) aan de Van Vollenhovenstraat 14 zijn een belangrijk instrument bij de vertaling van bovengenoemde doelstellingen en signatuur. De ruimtes Talent Room, Video Room, The Safe, The Wall, Book Space en Main Room geven onze doelstellingen en signatuur vorm en belichten relevante maatschappelijke thema's en/of onderwerpen in het kunstenveld.

2.1 Talent Room

In deze projectruimte wordt jong, maar ook iets minder jong talent de mogelijkheid geboden zich te ontwikkelen middels een presentatie van hun werk of door de productie van nieuw werk in dialoog met andere, vaak meer ervaren kunstenaars. De begeleiding van talent door erkende kunstenaars leidt enerzijds tot praktijkverdieping, anderzijds wordt zichtbaar gemaakt wat een andere generatie kunstenaars bezighoudt. Deze investeringen brengt talent verder.

Programma in de talentroom 2014:

talent	opleiding	op uitnodiging van	Discipline/resultaat
Josephine Baan t/m 19/01 2014	B.A.Mediawetenschappen B.A. WDKA Goldsmith University London)	Rolf Engelen	Schilderkunst Nieuwe presentatievorm
Masha Ru (RU) 26/9 - 8/3 2014	Phd Wiskunde, Rijksacademie	Karin Arink	Collage/installatie Nieuwe productie
Pieter de Clercq (B) 16/3 – 27/4 2014	BA Architectuur, MFA Academie voor Schone Kunsten	Luc Deleu (B)	Presentatie video installatie voortkomend uit schilderkunstig onderzoek
Luisa Ungar (CO) 3/5-30/6 2014	BA Sociologie Gasworks residency Londen	Jeanne van Heeswijk	Installatie Nieuwe productie
Merel Brugman 14/9 – 2/11 2014	WDKA B.A.	Marjolijn van den Assem	Afstudeerproject: onderzoek naar reisfotografie
Veselina Popova (RU) Vanaf 9/11 2014	Gerrit Rietveld Academie	Hulya Yilmaz	Object/sieraden

Presentaties van talent worden vaak halverwege de loop van de tentoonstelling vergezeld door een publiek vraaggesprek onder de noemer: "Erkend ontmoet Talent".

2.2 Video Room

Al sinds 2001 toont *ramfoundation* in de speciale video room van de stichting videokunst van gerenommeerde kunstenaars en experimenten/try outs van startende kunstenaars. Op deze manier draagt *ramfoundation* al 13 jaar bij aan de ontwikkeling en promotie van videokunst.

ramfoundation toonde in 2014 videowerken van de volgende kunstenaars:

Ali Kazma (TU)

Karin Arink & Renée Kool,

Katharine D. Martin (US/DE)

Hajnal Németh (HU)
 Priscilla Fernandes (P)
 Dieter Vandoren (B)
 Neza Agnes Momirski (SLO)
 Lena von Lapschina (RU)
 Erwin Wurm (AT)

2.3 The Safe

In de kluis van het voormalige postkantoor waarin de *ramfoundation* is gevestigd, zijn projecten over het thema “waarde” te zien. Deze projecten dragen bij aan de discussies over maatschappelijke ontwikkelingen en de rol van de kunstenaar in de maatschappij.

In The Safe werden in 2014 gepresenteerd:

kunstenaar	Titel werk	Maatschappelijk thema/ resultaat
Zaida Oenema (MFA St Joost) t/m 19/01 2014	<i>The Value of Art</i>	de waarde van kunst tov goud/ work in progress
Benjamin Li (BA Psychologie, BA WDKA) 26/9 - 8/3 2014	<i>10,000 Benjamin Li(2013)</i>	de waarde van geld en religie/ installatie
Jeanne van Heeswijk (MFA Jan van Eyck) 16/3 – 27/4 2014	<i>Bricks for London(2012)</i>	de waarde van wijken en gemeenschappen/ presentatie installatie project Liverpool Biennale
Jochem Rotteveel (BA Communicatiewetenschap, BA Koninklijke Academie) 3/5-30/6 2014	<i>Distribution(2014)</i>	de verdeling van welvaart/ nieuwe productie
Yoeri Guépin (MA DAI) 14/9 – 2/11 2014	<i>Reversed Anthropology (2013)</i>	De waarde van etnografische en natuurhistorische principes
Merijn Bolink Vanaf 9/11 2014	<i>Boccioni op weg terug naar de kunst (2008)</i>	De waarde van kunstgeschiedenis

2.4 The Wall

Deze projectruimte betreft een muur van 3 (h) x 5 (b) meter die zichtbaar is door de glazen pui vanaf de straat. Deze ruimte biedt een kans door de schaal en ligging om enerzijds extra zichtbaarheid en levendigheid in de wijk te creëren, anderzijds de drempel te verlagen door een extra handreiking te doen richting publiek.

In 2014 waren op The Wall te zien:

Wieki Somers, *Chocolate Mill (2012)*, video projectie, t/m 19/01/2014
 Anna Lange, *SILENCIO DURO (2011)* Neon werk, t/m 19/01 2014
 Charlotte Schleiffert, *Guard Sandra (2009)* en *Horen, Zien, Zwijgen (2009)*, tekeningen, 26/9 - 8/3 2014
 Luc Deleu, *De onaangepaste stad (VIP-city) (2005)*. Tekening Utopische stad, 16/3 – 27/4 2014
 Seet van Hout, *The Art of Memory (2011)*. Textiel installatie, 3/5-30/6 2014
 Marjolijn van den Assem. Work in Progress. *Taal van de Dooiwind(2015)*, tekening, 14/9 – 2/11 2014
 Lisa Couwenbergh. *The Shape of my Heart (2014)*, 2/3 D installatie, vanaf 9/11 2014

2.5 Book Space

De Book Space is een open ruimte in The Main Room en een plek om kunstenaarsboeken en speciale edities te presenteren. Aan de ene kant biedt dit boekuitgevers om hun uitgaven (kleine oplages) onder de aandacht te brengen, aan de andere kant biedt het bezoekers de mogelijkheid om even te gaan zitten en te lezen. Ook komt hier vaak het gesprek op gang over wat er allemaal te zien is.

In de Bookspace vonden in 2014 de volgende presentaties plaats:

Hans Walgenbach, *Art & Books*. Uitgaven van Ellen Korth en Ronald Cornelissen, t/m 19/01 2014

PrintRoom, Speciale uitgaven van Maura Biava (IT), Ruth van Beek en Antje Peters, 26/9 - 8/3 2014

Masha Ru (RU), *Automated Focussing and Astigmatism Correction in Electron Microscopy* (oplage 2), 26/9 - 8/3 2014

Roma Publications (Mark Manders & Roger Willems), *Newspapers*, 3/5-30/6 2014

T.A.B. Timmer Art Books , 14/9 – 2/11 2014

Beeldenmagazine, vanaf 9/11 2014

2.6 Main Room

Dit is de centrale ruimte waar de verbinding tot stand komt tussen de diverse programmaonderdelen. Deze samenhang komt veelal tot stand door te werken met overkoepelende maatschappelijk georiënteerde thema's of thema's in reactie op actuele ontwikkelingen in het lokale of (inter)nationale kunstenveld. Deze thema's werden uitgewerkt in onderstaande tentoonstellingen.

Tentoonstellingen 2014

Titel: *Surprise Reprise* t/m 19/01/2014

ramfoundation organiseerde voor de veertiende maal een Small Works tentoonstelling. In een wereld van groter groeien en megalomanie wordt het belang van het vastleggen van een eerste idee, de concentratie en intimiteit die klein werk kan bezitten vaak onderschat. ramfoundation laat zien dat werken van bescheiden formaat evenwel kunnen raken en ontroeren, zeer kernachtig en zelfs wand vullend kunnen zijn. Gebleken is inmiddels dat zowel professionals als het publiek deze expositie steeds met plezier bekijken. Men vindt het leuk nieuwe kunstwerken te ontdekken in diverse disciplines en in niet voor de hand liggende combinaties.

Kunstenaars: Katharina Galland, Nadine van Veldhuizen, Marin de Jong, Jean-Marc Spaans, Julia Lucie, Robin Meyer, Sven Sachsalber (IT), Nina Boas (FR), Yoshiyuki Koinuma (JP), Marco Douma, Suzanne Kriemann (DU), Fotini Gouseti (IT), Christina Calbari (GR), Wietse Eeken, Desiree de Baar, Tomas Schats, Marjolijn van den Assem, Jan Eric Visser, Maartje Korstanje, Hulya Yilmaz , Bas Zoontjens, Eveline Visser, C.A. Wertheim, , Hester Scheurwater, Saminte Ekeland, Mike Ottink, Jan de Bruin, JAK Beemsterboer, Bert Frings, Rolf Engelen

Curator: Berry Koedam

Samenwerkingspartner: Tien Rotterdamse Galleries.

Doelgroep: Vaste publieksgroepen van ramfoundation en netwerk Rotterdamse galleries

Openaar: Diana Wind, directeur Stedelijk Museum Schiedam en voorzitter ramfoundation

Events:

12/1 nieuwjaarstoast door Inez Boogaarts, secretaris Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur

Titel: *All Attitudes, all the shapelines, all the belongings (Walt Whitman, I sing the Body Electric)*
26/9/2014- 8/3/2014

Mede onder invloed van maatschappelijke veranderingen is de mensfiguur in de beeldende kunst weer hernieuwd in de belangstelling. Vooruitlopend op de grote internationale tentoonstelling over dit thema in Museum de Fundatie in 2015 toont ramfoundation dat kunstenaars van alle disciplines

zich nog steeds laten inspireren door aspecten van het menselijk lichaam en daar hun onderzoek naar identiteit op baseren.

Kunstenaars: Karin Arink, Bianca den Breejen, Otto Egberts, Robin Kolleman, Sandim Mendez, Johan Tahon (B), Aline Thomassen, Fiet van de Vijssel, Nadine van Veldhuizen en eerder genoemde: Mascha Ru (RU)(Talent Room), Renée Kool (Video Room), Benjamin Li (The Safe) en Charlotte Schleiffert (The Wall)

Curator: Berry Koedam i.s.m. Iris Cornelis (tentoonstellingscoördinator)

Doelgroep: naast vaste publieksgroepen: studenten/docenten van de WDKA, amateurkunstenaars, breder publiek.

Openaar: Kees Weeda, voormalig secretaris Raad voor Cultuur Nederland

Events:

1/2 Presentatie TRY ART!, nieuw verzamelaarsprogramma met dank aan Mondriaan Fonds en Loyens & Loeff

23/2 Erkend ontmoet Talent: publiek gesprek Karin Arink en Mascha Ru

27/2 Ontvangst Amici dell Arte

29/2 Ontvangst studenten kunst Dordrecht olv Saskia de Meester

Titel *Sporen*, 8/3 t/m 9/3 2014

Een speciaal samengesteld en laagdrempelig programma voor bezoekers van Museumnacht 2014 dat een nieuw perspectief biedt op beeldende kunst aan nieuwe jonge doelgroepen. Bijvoorbeeld *Painting Robots*, een geluidsinstallatie waar met verf geladen robotauto's reageren op geluid van de bezoeker en een schilderij op canvas maken. Of de video op het grensvlak van land art, dans en performance kunst. Of de foto's van bezoekers die tijdens hun bezoek werden vastgelegd.

Samenwerkingspartner: Stichting Rotterdamse Museumnacht

Kunstenaars: Leonel Moura (P), Alexandra Engelfriet, Fred Kies

Curator: Berry Koedam i.s.m. Iris Cornelis (tentoonstellingscoördinator)

Doelgroep: de jongere bezoeker van museumnacht met belangstelling voor nieuwe media, toneel, dans en fotografie.

Titel *T.O.P.UP*, 16/3t/m -27/4

De titel *T.O.P. UP* is een combinatie van T.O.P. Office/Luc Deleu (B) en "bottom up" de kern van de Hyperbody ontwerp-benadering onder leiding van professor Kas Oosterhuis, TU Delft. *T.O.P UP* was dan ook een actuele tentoonstelling op het snijvlak van beeldende kunst, architectuur, design en wetenschap. Reeds in 1994 presenteerde ramfoundation het project "Sculpture City", waarbij 14 internationale kunstenaars en architecten op de computer modellen ontwierpen en die vervolgens realiseerden met een eerste versie van de 3D printer. Aan de vooravond van haar 20 jarig bestaan kijkt ramfoundation terug op deze succesvolle tentoonstelling en presenteert een vervolg met nieuw werk van enkele deelnemers van toen in combinatie met werken van hedendaagse kunstenaars/architecten/designers. Zo toont ramfoundation bijzondere en nieuwe ontwikkelingen in de ontwerpbenadering van dit moment met werken van de masteropleiding Hyperbody TU Delft: een video licht performance en via computers ontworpen nieuwe sculpturale bouwelementen. Daarnaast worden werken getoond van ONL office, een samenwerkingsverband van architect Kas Oosterhuis en beeldend kunstenaar Ilona Lénárd, getiteld "Powerlines". Luc Deleu exposeert "Orban Space", een doorlopend project waarbij artistieke praktijk, ontwerppraktijk en fundamenteel onderzoek door elkaar lopen. ramfoundation toont met name de nieuwe plannen van Deleu die in 2015-16 en 17 uitgevoerd gaan worden. Deleu gebruikt al jaren de beeldende kunst als uitgangspunt voor zijn zoektocht naar een stedenbouwkunde die kritisch, sociologisch en ecologisch is. Hiervoor won hij in februari 2014 de Vlaamse Cultuurprijs voor Beeldende Kunst. Zijn ideeën over leven in de stad, consuminderen en architectuur op wereldschaal - geen urbanisme, maar 'orbanisme' - worden ook

op dit moment door nieuwe generaties omarmd. Verder worden installaties, objecten, schilderijen en foto's getoond van beeldend kunstenaars die in hun autonome werk architectuur(historie) als uitgangspunt of invalshoek gebruiken.

Kunstenaars: Luc Deleu, Kas Oosterhuis, Ilona Lénárd (HU), Hyperbody TU Delft (Tomasz Jaskiewicz (PL), Chris Kievid, Stefan Dulman, Christian Friedrich (DE), Serban Bodea (RO)), Elian Somers, Roos van Dijk, Mirjam Kuitenbrouwer en reeds genoemde Pieter de Clercq (Talent Room), Dieter Vandoren (videoroom), Jeanne van Heeswijk (The Safe)

Curator: Berry Koedam i.s.m. Iris Cornelis (tentoonstellingscoördinator)

Samenwerkingspartner: T.O.P. Office, ONL Office, Hyperbody TU Delft

Doelgroep: naast vaste publieksgroepen: TU Studenten, architecten/stedebouwkundigen

Openaar: Arno van Roosmalen, directeur Stroom Den Haag met aansluitend rondleiding Kas Oosterhuis, Professor TU Delft

Event

23/4 Lezing Luc Deleu, rondleiding Pieter Schreurs Hyperbody TU Delft, debat kunstenaars en architecten

Titel: *CKOM*, 3/5 – 30/6

CKOM verwijst naar de gelijknamige serie interactieve activiteiten die ramfoundation organiseerde tussen 2003-2005, waarbij kunstenaars via verrassende communicatieve invalshoeken de stad en haar bewoners actief bij hun projecten probeerden te betrekken. Aan de vooravond van haar 20-jarig jubileum organiseert ramfoundation een nieuwe, actuele presentatie op het grensvlak van beeldende kunst en communicatie.

Kunstenaars: Jeanne van Heeswijk, Sara Bomans, Jascha Blume, Jeroen Dijkstra, Tom Kok, Neza Agnes Momirski (SLO), Zaida Oenema, Tomas Schats, Ben Vautier (FR), Floris Visser, Luuk Wilmering, Roos Wijma en eerder genoemde: Luisa Ungar (CO)(talentroom), Hajnal Németh (videoroom), Jochem Rotteveel (The Safe) en Seet van Hout (The Wall)

Curator: Berry Koedam i.s.m. Iris Cornelis (tentoonstellingscoördinator)

Samenwerkingspartner: Poetry International

Doelgroep: naast vaste publieksgroepen: bezoekers Poetry International, studenten Piet Zwart Institute.

Openaar: Bas Kwakman, Director Poetry International Rotterdam

Events:

3/5 performance i.o.v. Jeanne van Heeswijk.

8/6 projectie Marjolijn van den Assem in Rotterdamse Schouwburg tgv opening Poetry International

11-14 juni Language & Art tour

12/6 Voordracht festival dichter Peter Gizzi

5/7 Ontvangst Lijm & Cultuur, Europees project CreArt

Titel *The Art of Travelling*, 14/9 – 2/11 2014

Het nieuwe culturele seizoen opent ramfoundation met een visuele verbeelding van reizen. Reizen in de tijd, reizen in gedachten, in hoeverre leven we zonder grenzen? Wat betekent reizen voor beeldend kunstenaars en hun werk?

Kunstenaars: Marjolijn van den Assem, Frank van der Salm, Fatima Barzge (IQ), Noelle Cuppens, Jannie Regnerus (Bob den Uyl prijs), Esther Kokmeijer, Julien Grossmann (FR), Paul den Hout, Hertog & Nadler (IL) en eerder genoemde: Merel Brugman (Talent Room), Lena von Lapschina(RU) (videoroom), Yoeri Guépin (The Safe).

Curator: Berry Koedam en Iris Cornelis (tentoonstellingscoördinator)

Doelgroep: vaste publieksgroepen en bezoekers 24 uur cultuur

Samenwerkingspartner: Stichting 24 uur cultuur (13/9-14/9)

Events:

13-14/9 24 uur Cultuur (uitmarkt Rotterdam)

14/9 opening door Ludo van Halem, conservator 20^e eeuwse kunst Rijksmuseum Amsterdam

10/10 Ontvangst studenten WDKA olv Karin Arink

19/10 Presentatie Timmer Art Books "Taal van de Dooiwind" van Marjolijn van den Assem

24/10 Ontvangst internationale studenten WDKA olv Karin Arink

Titel *sCULpTUUR; plastische gebeurtenissen (Henri Laurens)*, 9/11/2014 - 11/1/2015

Ruimtelijk werk gemaakt in uiteenlopende media en disciplines was het uitgangspunt van deze tentoonstelling. Reflectie op de cultuur in het beeldhouw vakgebied, de maatschappelijke betekenis van beeldhouwkunst en ruimte voor cross overs. Bijvoorbeeld de installatie van Lisa Couwenbergh die schakelt tussen de tweede en derde dimensie, de object sieraden van Veselina Popova en de video van Erwin Wurm: sculptuur op het grensvlak van performance.

Kunstenars: Hulya Yilmaz, Gijs Assmann, George Belzer, Marcel van de Berg, Kim van Erven, Dwight Marica, Juul Sadee, Ruta Butkute (LT), Paul Gees (B), Annemarie van Sprangen, Fleur van Dodewaard, Arjanne van de Spek en eerder genoemde Veselina Popova (Talent Room), Merijn Bolink (The Safe), Erwin Wurm (AT)(video room) en Lisa Couwenbergh (The Wall)

Curator: Berry Koedam en Iris Cornelis (tentoonstellingscoördinator)

Doelgroep: Vaste publieksgroepen

Openaar: Jeroen Damen, kunsthistoricus

Event:

6/12 atelierbezoeken TRY ART!

3. Publieksbereik

ramfoundation heeft in 2014 met haar tentoonstellingen en neven activiteiten 3.095 bezoeken gegenereerd. Dit waren bezoekers aan de eigen ruimte tijdens openingsuren (vrij,za,zo 12-18 uur) of op afspraak. Dit aantal is illustratief voor haar bezoekersaantallen in het verleden. Verder had ramfoundation eind december 2014 2.373 volgers op Facebook. De website van ramfoundation wordt bezocht door zeker 20 unieke bezoekers per dag.

Samenwerken met andere culturele partners blijkt niet alleen op inhoudelijke gronden interessant, maar is ook een strategische keuze om het publieksbereik zo groot mogelijk te maken en nieuwe doelgroepen aan ons te binden. Die binding is belangrijk. Wie bij ons binnenkomt wordt persoonlijk begroet en uitgenodigd jas en tas in de garderobe te hangen. Halverwege het bezoek krijgt hij /zij koffie/thee aangeboden. Nieuwe bezoekers krijgen een inleiding over onze stichting, de opzet van de ruimte en achtergrondinformatie bij de presentaties. Vaak leidt deze persoonlijke benadering tot een rondleiding of mooi gesprek, waardoor mensen terugkomen. Op deze manier proberen we een relatie op te bouwen met het publiek. Een gemiddeld bezoek duurt dan ook 45 minuten.

De meeste van onze bezoekers hebben lokale wortels, zo'n 60%. De rest is nationaal (30%) en internationaal (10%).

Als doelgroepen onderscheiden we vijf bezoekersprofielen, te weten:

-kunstprofessionals : kunstenaars, studenten/docenten van lokale en (inter)nationale academies, (jonge) curatoren, galeristen, critici, commissieleden van fondsen ed. Lokale professionals bezoeken onze instelling zo'n 4- 5 keer per kalenderjaar.

Behoefte: bijhouden ontwikkelingen in het vakgebied, vakinhoudelijke uitwisseling, netwerken. Naast onze tentoonstellingen zijn voor hen onze openingen interessant. Voor (inter) nationale professionals geldt dat ze ons eenmaal per kalender jaar bezoeken om ons daarna te blijven volgen op internet/Facebook of via onze nieuwsbrief.

-kunstkenners (niet professionals): (jonge) verzamelaars, galeriebezoekers, bloggers.

Zij bezoeken onze instelling zo'n 2 - 3 keer per kalenderjaar.

Behoefte: nieuwe kunstenaars/werken /werkwijzen ontdekken, inhoudelijke uitwisseling. Zij stellen up-to-date info op onze internet en facebook op prijs om hun bezoek voor te bereiden of na te beschouwen.

-kunstliefhebbers (geen kenners/professionals): incidentele kopers, museumbezoekers, amateurkunstenaars en mensen die ons bezoeken vanwege een voor hen interessante cross over. Zij bezoeken onze instelling zo'n 1 - 2 keer per kalenderjaar.

Behoefte: toelichting bij de tentoonstelling, iets anders zien. Voor hen zijn onze serie "Erkend ontmoet Talent", lezingen en rondleidingen een welkome aanvulling op het tentoonstellingsprogramma.

cultuurconsumenten: incidentele (inter) nationale bezoekers vanwege een cultureel bezoek aan Rotterdam of lokale incidentele bezoekers die deelnemen aan een andere culturele activiteit in Rotterdam. Zij bezoeken ons zo'n 1 keer per kalender jaar.

Behoefte: toelichting op wie we zijn en up-to-date informatie op internet.

-het brede publiek: nieuwsgierige voorbijgangers/buurtbewoners of familieleden van kunstenaars die bij ons een werk/project presenteren. Zij staan het verst van de beeldende kunst af en vaak blijft het bij 1 bezoek, dat idealiter wel als plezierig wordt ervaren.

Behoefte: laagdrempelige informatie.

Soms maken we een speciaal programma om nieuwe doelgroepen binnen te halen zoals onze bijdrage aan de Museumnacht. Tijdens dit evenement ontvingen we zo'n 120 veelal nieuwe en jonge bezoekers.

Noemenswaardig is ook ons project TRY ART! , waarmee een nieuwe invulling wordt gegeven aan het begrip collectioneur en steeds weer nieuwe groepen worden uitgedaagd om te participeren. Het project bevindt zich in de pilot fase (met dank aan Mondriaan Fonds en Loyens & Loeff), waarbij een groep van vijf kunst- en cultuurconsumenten gezamenlijk een kunstcollectie opbouwen onder begeleiding van *ramfoundation*. Ook op deze manier probeert *ramfoundation* te intermedieren tussen gerichte doelgroepen en kunstenaars en als zodanig échte betrokkenheid tot stand te brengen.

Omdat onze activiteiten zich grotendeels binnen de muren van onze ruimte afspelen hebben we een groep r'ambassadeurs aan ons weten te binden. Dit zijn een tiental kunstprofessionals en kenners, die ons persoonlijk extern promoten, *peers* op ons attenderen, groepen binnen brengen en vrienden werven.

Vrije publiciteit: de tentoonstellingen van *ramfoundation* werden in 2014 genoemd en gerecenseerd in diverse blogs en andere internet platforms zoals *galleries.nl*. Ook waren er twee positieve recensies in *NRC* en *Beelden Magazine*.

4 Organisatie

ramfoundation is een kleine non-profit stichting met een ANBI status en 20 jaar ervaring. De stichting viert dit jaar haar 20-jarig bestaan. De organisatie bestaat uit een vaste kern van vier personen:

Mw Berry Koedam, directeur

Iris Cornelis, tentoonstellingscoördinator

Jetty Keuning, projectleider

Fred Kies, webbeheer en techniek/op- en afbouw

Het programma van *ramfoundation* wordt vastgesteld door Berry Koedam. Als directeur van de stichting heeft zij naast de artistieke ook de zakelijke leiding. Zij wordt in alle werkprocessen in de organisatie ondersteund door Iris Cornelis, tentoonstellingscoördinator en Jetty Keuning, projectleider. Verder is er sprake van een groep vaste en incidentele vrijwilligers. Zij voeren werkzaamheden uit op het gebied van social media, administratie, catering en schoonmaken. Al deze medewerkers zijn vrijwilligers en/of freelancers met zogenaamde 'nul uren contracten'.

Informeel onderdeel van de organisatie zijn de r'ambassadeurs. Niet alleen promoten zij *ramfoundation* naar buiten toe, maar functioneren ook als klankbord voor de directeur en voeden haar met ideeën. Voor 2013-2016 zijn dit onder andere: Karin Arink, Robin Kolleman, Marjolijn van den Assem, Fiet van de Vijssel, Marianne Grootenboer, Noor Mertens, Desirée de Baar, Marenne Terlingen, Hendri van der Putten.

Het bestuur van *ramfoundation* bestaat uit de volgende personen:

Diana Wind, voorzitter

Hans Walgenbach, secretaris

Jaap Pereira, penningmeester

Zij treden adviserend op en houden toezicht.

Het bestuur van de *ramfoundation* is in 2014 vier keer bijeen in vergadering geweest. Het jaarverslag en de jaarrekening 2013 is door het bestuur goedgekeurd. Het bestuur wordt door de directeur van de *ramfoundation* adequaat op de hoogte gehouden.

De boekhouding wordt door een externe partij uitgevoerd.

5 Financiën

ramfoundation is een kleine ervaren organisatie die relatief veel kan met weinig middelen. In haar 20-jarig bestaan werd zij nooit structureel gesubsidieerd. Wel ontving *ramfoundation* incidentele subsidies en gelden van private partijen ten behoeve van haar programma.

(Zie <http://www.ramfoundation.nl/sponsor.php> voor een overzicht van begunstigers in het verleden (1994-2011)) Het werven van donateurs wordt echter steeds moeilijker omdat steeds meer (grotere) partijen zich hierop richten en de spoeling dun is. Ook de economische situatie in 2014 zorgde ervoor dat private partijen minder gauw doneren. Een groter gedeelte van de inspanningen van de organisatie lag derhalve op het vlak van fondsenwerving. Al met al werd *ramfoundation* hierdoor uitgedaagd zich scherper te profileren en positioneren ten opzichte van andere partijen.

Ook vormt dit aanleiding voor het verder ontwikkelen van het ondernemerschap van stichting en kunstenaars. Het is *ramfoundation* gewoon samen te werken met andere organisaties en met kunstenaars. Vanuit deze partnerschappen kan veel met gesloten portemonnee geregeld worden. Men verleent elkaar een wederdienst. Dit heeft ook zijn keerzijde. Niet altijd kunnen kunstenaars en curatoren betaald worden voor hun werk. Het ondernemerschap van de kunstenaar wordt daarmee in de ogen van *ramfoundation* niet serieus genomen. Natuurlijk genereert *ramfoundation* vrije publiciteit voor hen en zorgt zij voor nieuwe veelbelovende netwerken. Dit is een waardering voor talent, maar niet voor ondernemerschap. Met het nieuwe programma doet *ramfoundation* onderzoek naar de positie van de kunstenaar in de huidige maatschappij. Daarbij hoort ook het ondernemerschap van de kunstenaar.

Daarnaast wil *ramfoundation* zich richten op het verhogen van de inkomsten door verkoop van kunstwerken en boeken (commissie op verkoop). Dit is ook voor kunstenaars de meest directe manier om een inkomen te verwerven en een waarborg voor de continuïteit van hun praktijk. Derhalve wordt er bijvoorbeeld een site ontwikkeld waar kunstenaars die bij ons exposeerden - en (nog) niet vertegenwoordigd worden door een galerie- zich kunnen presenteren en hun werk, boeken en edities te koop kunnen aanbieden. Een alternatieve online presentatie ruimte die 24/7 doorgaat ná hun presentatie bij *ramfoundation*. Daarmee betreden we niet de arena van betaalbaar kleiner werk van gerenommeerde kunstenaars, maar richten we ons op de verkoop van werk van veelbelovende nog niet gearriveerde jonge en mid-career kunstenaars omdat we hebben gemerkt dat ook daar een markt voor is. *ramfoundation* probeert zo het ondernemerschap van deze kunstenaars blijvend te stimuleren en als stichting een nieuwe verbinding tot stand te brengen tussen non-profit en profit.

ramfoundation streeft erna om de (veelal vaste) beheerslasten van de organisatie zo laag mogelijk te houden ten opzichte van de activiteitenlasten. Dit is mogelijk dankzij onze gesponsorde huisvesting - waarvoor wij slechts de kostprijs betalen. Dit maakt ons flexibel en zorgt ervoor dat gelden van fondsen, donaties en opbrengsten uit verkoop voor het merendeel daadwerkelijk naar ons programma gaan

RAM Foundation

gevestigd te Rotterdam

Financieel verslag over het
boekjaar 2014

Balans per 31 december 2014

		31-12-2014		31-12-2013	
		€	€	€	€
Activa					
Vlottende activa					
Vorderingen					
Overige vorderingen en overlopende activa			3.150		771
Liquide middelen	2		8.500		8.986
Totaal			<u>11.650</u>		<u>9.757</u>

		31-12-2014		31-12-2013	
		€	€	€	€
Passiva					
Stichtingskapitaal	3				
Stichtingskapitaal			-742		-1.254
Kortlopende schulden					
Overige schulden en overlopende passiva	4		12.392		11.011
Totaal			<u>11.650</u>		<u>9.757</u>

Winst-en-verliesrekening over 2014

		<u>2014</u>		<u>2013</u>	
		€	€	€	€
Netto-omzet	5		1.398		300
Overige bedrijfskosten	6		<u>963</u>		<u>465</u>
Resultaat			435		-165
Andere rentebaten en soortgelijke op- brengsten	7	77		-	
Rentelasten en soortgelijke kosten	8	<u>-</u>		<u>-8</u>	
Som der financiële baten en lasten			<u>77</u>		<u>-8</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening			<u><u>512</u></u>		<u><u>-173</u></u>

Toelichting op de balans per 31 december 2014

Vorderingen

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
1 Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen rente	73	21
Kosten project "The Collective"	<u>3.077</u>	<u>750</u>
	<u><u>3.150</u></u>	<u><u>771</u></u>

2 Liquide middelen

ING Bank, Zakelijke rekening	965	527
ING Bank, Zakelijke spaarrekening	7.169	8.099
ASN Bank	<u>366</u>	<u>360</u>
	<u><u>8.500</u></u>	<u><u>8.986</u></u>

3 Stichtingskapitaal

	<u>Stichtings- kapitaal</u>
	€
Stand per 1 januari 2014	-1.254
Resultaat boekjaar	<u>512</u>
Stand per 31 december 2014	<u><u>-742</u></u>

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
4 Overige schulden en overlopende passiva		
Leningen o/g RAM-art	5.878	5.000
Vooruitontvangen Subsidie St. Mondriaan Fonds "The Collective"	5.000	5.000
Nog te betalen kosten	<u>1.514</u>	<u>1.011</u>
	<u><u>12.392</u></u>	<u><u>11.011</u></u>

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2014

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
5 Netto-omzet		
Bijdrage Vrienden	848	300
Subsidie Rotterdamse Museumnacht	500	-
Overige opbrengsten	50	-
	<u>1.398</u>	<u>300</u>
Gemiddeld aantal werknemers		
Gedurende de jaren 2014 en 2013 waren geen werknemers in dienst.		
6 Overige bedrijfskosten		
Kantoorkosten	144	-
Algemene kosten	819	465
	<u>963</u>	<u>465</u>
Kantoorkosten		
Kosten automatisering	<u>144</u>	<u>-</u>
Algemene kosten		
Accountantskosten	500	253
Overige algemene kosten	319	212
	<u>819</u>	<u>465</u>
7 Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Ontvangen bankrente	<u>77</u>	<u>-</u>

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
8 Rentelasten en soortgelijke kosten		
Betaalde bankrente	<u>-</u>	<u>8</u>

Rotterdam, 27 december 2015

RAM Foundation

G.J. Koedam